

در کشورهای اروپایی اعتبارات بسیار خوبی به اجرای پروژه‌های مشترک مثل کاهش کربن، هیدروکربن و یا استفاده از انرژی‌های نو که متأسفانه جای آن در تهران خالی است، اختصاص می‌دهند. کشورهای اروپایی در این زمینه کمک زیادی به سایر کشورها می‌کنند. بهر حال تهران یک شهر مرتفع است و شدت تابش خورشید در آن دو برابر برلین است. این مزیتی است که ما می‌توانیم از آن استفاده کنیم. اما باید قبول کنیم که آنها در این زمینه‌ها از ما جلوترند و باید از تجربیات آنها استفاده کنیم

چطور این کار را انجام می‌دهند، یک تجربه موفق است و در سایه همین ارتباطات می‌توان کسب کرد. ما روزانه حدود ۶ هزار و ۵۰۰ تن زباله حمل می‌کنیم. فقط تصور کنید اگر امکانی وجود داشت تا هفته‌ای یکبار این کار شود، چه اتفاق مهمی می‌افتاد؟ و یا اینکه مخازن زباله به گونه طراحی می‌شد تا به جای اینکه کسی در سطح‌ها خم شود، فقط راه انداختن زباله وجود داشت. این کارها در کشورهای پیشرفته انجام شده است. مثلاً در سفر اخیرم به وین شاهد بودم که حتی شیشه‌های رنگی و سفید هم در مخازن جداگانه تفکیک می‌شود تا صرفه اقتصادی بیشتری داشته باشد.

■ پس تأکید بیشتر بر آموزش و انتقال تجربه است؟

بله، در کشورهای اروپایی اعتبارات بسیار خوبی به اجرای پروژه‌های مشترک مثل کاهش کربن، هیدروکربن و یا استفاده از انرژی‌های نو که متأسفانه جای آن در تهران خالی است، اختصاص می‌دهند. کشورهای اروپایی در این زمینه کمک زیادی به سایر کشورها می‌کنند. بهر حال تهران یک شهر مرتفع است و شدت تابش خورشید در آن دو برابر برلین است. این مزیتی است که ما می‌توانیم از آن استفاده کنیم. اما باید قبول کنیم که آنها در این زمینه‌ها از ما جلوترند و باید از تجربیات آنها استفاده کنیم. زمانی بحث «کاهش» مصرف انرژی مطرح بود، بعد به عدد صفر رسیدند، اما حالا در تحقیقات جدید، نسل نوساختن‌هایی معرفی می‌شود که انرژی پلاس

هستند، ساختمان‌هایی که نه تنها انرژی مصرف نمی‌کنند که حتی تولیدکننده انرژی هم هستند و در قبال آن، درآمد کسب می‌کنند.

■ چه زمانی باید منتظر عملی شدن این تجربیات در تهران باشیم؟ یعنی می‌توانید به شهروندان تهران نشین وعده بدهید که تا چند سال آینده در سایه همین روابط، اتفاقات مثبتی می‌افتد و پایتخت وضعیت متفاوت تری را می‌بیند؟

بله، زمانیکه مردم بخواهند و همکاری کنند این اتفاق خواهد افتاد. مثلاً در حوزه پسماند و مصرف انرژی قدم اول و اراده اولیه به مصرف کنندگان است. در قدم نخست مردم باید اراده کنند که کمتر زباله تولید و زباله را از همان مبدأ تفکیک کنند. سرانه زباله ما بالاست. البته شهرداری هم باید از تکنولوژی‌های به روز برای دریافت این زباله استفاده و در نهایت آن را به درآمد تبدیل کند. الان در بحث توسعه پایدار ما پسماند نداریم، هر پسماند در واقع منبعی برای چرخه بعدی است. اخیراً در دولت هم صندوقی به تصویب رسید که هزینه پسماند از ابتدا از مصرف‌کننده دریافت و به آن واریز شود. ماهیچ راهی جز این نداریم. برای اینکه تولید زباله را کاهش دهیم باید هزینه تولید آن را از مصرف‌کننده بگیریم و در مقابل اگر کسی زباله‌ها را تحویل داد، هزینه را به آن برگردانیم. در اروپا این روش بسیار مرسوم است. الان در اغلب کشورهای اروپایی وقتی شیشه آب را تحویل بدهید، ۲۵ سنت به شما برمی‌گرداند، چرا؟ چون شما از قبل هزینه این شیشه را پرداخت کرده‌اید و جالب اینکه هزینه شیشه گران‌تر از آبی است که شما مصرف کرده‌اید. خب همه این کارها برای این است که پسماند به چرخه اصلی برگردد. ما هم باید کم کم به این سمت حرکت کنیم. اخیراً در دولت هم مصوبه‌ای آمد تا استفاده از کیسه پلاستیکی ممنوع شود. در کشوری مثل کنیا برای استفاده از کیسه‌های پلاستیکی قوانین محکمی وجود دارد و افراد در صورت استفاده از کیسه پلاستیکی، به ۶ سال زندان محکوم می‌شوند.

■ آیا می‌توان از طریق دیپلماسی شهری، روابط کدر سیاسی را که اتفاقاً این روزها تحت تأثیر واژه تحریم و زورگویی‌های سیاسی قرار گرفته، ترمیم کرد؟ از این جهت این سوال را می‌پرسم که آیا نمی‌خواهید با گسترش روابط با سایر شهرهای بزرگ دنیا، به خروج دولت از انزوای سیاسی کمک کنید؟

حتماً، چرا که نه! به اعتقاد من می‌توان این کار را انجام داد، چون شهرداری‌ها، دولت نیستند.

■ یعنی در هیچ حوزه‌ای تحریم نیستند؟

خیر، در لیست تحریم‌ها، اسم شهرداری‌ها نیامده است. می‌توانیم بگوییم محدودیت‌هایی که شامل حال دولت‌ها می‌شود، شامل حال شهرداری‌ها نمی‌شود. همین الان هم این اتفاق افتاده است. با این توصیف در حوزه خرید و فروش بویژه در حوزه حمل و نقل عمومی دست شما کاملاً باز است. آیاد شرایطی که ما در صنعت خودروبا محدودیت‌های شدیدی مواجهیم، می‌تواند راهگشا باشد

در خصوص آنچه که مربوط به مصرف مردم شهر است، بله امکانش وجود دارد. البته در انتقال پول با مشکلاتی مواجهیم که خوشبختانه بانک شهر در لیست تحریم‌ها قرار ندارد.

■ در جایی از آمادگی شهرداری تهران برای گسترش ارتباطات با کشورهای اروپایی گفتید، در این راستا سفرهای بعدی شما به کدام کشورهاست و مهمترین مسأله‌ای که شما را به این سفرها ترغیب می‌کند، چیست؟

طبیعتاً سفرهای آینده ما معطوف به حل مشکلاتمان خواهد بود. یکی از مشکلات جدی ما تأمین منابع مالی پایدار است. شهرهای مختلف دنیا از روش‌های متفاوتی برای این موضوع استفاده می‌کنند. دومین هدف ما، موضوع پسماند و اتوبوس‌های برقی است. تهران نیاز جدی به اتوبوس‌های برقی دارد و ما باید حتماً به این سمت حرکت کنیم. در حال حاضر با مشکلات اندکی در این زمینه مواجهیم، اما خوشبختانه زمینه ساخت این در داخل کشور وجود دارد. الان حدود دو سوم واگنهای موجود، در شرکت واگن‌سازی تهران ساخته می‌شود، پس ظرفیت وجود دارد. در بحث استفاده از انرژی‌های نو البته کمی عقب هستیم، اما خبراً با مصوبه دولت قرار شد تا شهرداری تهران، پسماند را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد و بخش خصوصی از آن برق تولید کند و سپس آن را با قیمت بالاتر به دولت بفروشد. در حال حاضر ما هر کیلو وات برق را حدوداً ۳۵۰ تومان می‌خریم که برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به صرفه نیست، اما اگر این رقم به ۶۰۰ تومان برسد، قطعاً اقتصادی‌تر خواهد بود. البته در گذشته هم بخش خصوصی در تولید برق در نیروگاه‌ها و یا استفاده از انرژی‌های نو سرمایه‌گذاری کرده بود.

■ می‌توانید بگویید با این سرمایه‌گذاری‌ها، به چه سهم در آمدی در منابع پایدار شهرداری تهران می‌رسیم؟ یا توجه به اینکه خود شما بارها تأکید کرده‌اید که در این حوزه با مشکلاتی مواجهید و البته برخلاف سایر شهرداران، به سمت تراکم‌فروشی هم نخواهید رفت؟

برای اینکه به سراغ تراکم‌فروشی نرویم، این مرحله دوم است. در درجه اول دلایله مهم در مجلس داریم که باید به سراغ آنها برویم. لایحه اول که بزودی در دستور کار مجلس قرار می‌گیرد، لایحه مالیات بر ارزش افزوده است و می‌تواند تا حدود زیادی منابع پایدار ما را تأمین کند. لایحه دوم که از دولت آمده، بحث منابع مالی پایدار برای شهرهاست. موضوع بسیار کلیدی‌ای است و جزو اولویت‌های دولت به مجلس برای به نتیجه رسیدن تا پایان این دوره از مجلس هم اعلام شده است. به هر حال شرایط اقتصادی سخت است و همیشه هم بین مالیات ملی و محلی دعوای بوده است، اما باید به یکدیگر کمک کنیم تا از این شرایط عبور کنیم، چون اگر این اتفاق نیفتد شهرداری‌ها هم برای تأمین درآمد‌ها شوند، به کاهش کیفیت زندگی در شهرها منجر خواهد شد. ما بدنبال این نیستیم، لاف‌ها من بدنبال این قضیه نیستیم و حتم دارم که اعضای شورای شهر هم همینطور فکر می‌کنند. با توجه به تجربیاتی که در این حوزه داریم، تلاش می‌کنم تا از این تجربیات برای اصلاح امور استفاده بکنم.

■ با توجه به همین تجربیات باید فکری هم به حال کمیسیون ماده ۱۰۰ کرد، چون تا وقتی این کمیسیون بدون اصلاح به کارش ادامه دهد، لاف‌های بخشی از این تلاش‌هایی فایده خواهد بود و همچنان وابستگی

ویژه‌نامه روز
جهانی شهرها
آبان ۱۳۹۸

ایران